

Orahova muha (*Rhagoletis completa* Cresson fam. Tephritidae)

Štetnost

- **napada** vrste iz roda *Juglans*
- štetu čine **ličinke** koje se hrane i žive unutar zelene lupine lupina oraha postaje mekana te pocrni zbog razvoja tanina, teško se odvađa od ljuske oraha kod ranijeg napada jezgra oraha može potamniti i dolazi do razvoja plijesni zbog tamne ljuske orasi nisu privlačni kupcima

Opis štetnika

- **imago** – muha crvenkastosmeđe boje (boja može varirati) dužine 4-8 mm sa žutom glavom na prsištu se nalazi dobro uočljiv trokutasti štitić žute boje krila su prozorna, išarana tamnim poprečnim prugama
- **ličinka** – žučkastobijele boje, naraste do 9 mm
- **jaja** – bijele boje, izdužena, duljine oko 1 mm, odložena pod kožicu ploda u grupama od 15 jaja
- **kukuljica** – slamnato žute boje sa smeđim dijelovima, cilindričnog oblika

Biologija štetnika

- **prezimljuje** kao kukuljica u ostacima lupine i u tlu
- **početak leta** odraslih muha najčešće započinje sredinom srpnja
- **let** traje do kraja rujna
- **odlaganje jaja** počinje desetak dana nakon početka leta ženka odloži oko 15 jaja u zelenu lupinu ploda razvoj jaja traje oko 5 dana
- **ličinka** se hrani unutar zelene lupine 3-5 tjedana
- kukulji se u tlu ili lupini ploda stadij **kukuljice** traje do narednog proljeća, a dio kukuljica ostaje u stadiju mirovanja 2-4 godine
- godišnje razvije 1 generaciju

Slika 1. Orahova muha: odrasla muha na listu

Slika 2. Orahova muha: ličinka u plodu

Monitoring / Praćenje populacije štetnika

- ulovom muha na **žute ljepljive ploče** (sa ili bez atraktanta) prati se dinamika pojave muha
preporuča se postaviti 2 do 3 žute ploče po ha nasada
vrijeme postavljanja žutih ploča: **kraj lipnja**
način postavljanja žutih ploča: južna ili jugoistočna strana krošnje
pregled žutih ploča: dva do tri puta tjedno
- pregledom napadnutih plodova

Masovni ulov

- postavljanjem 3-5 žutih ploča sa atraktantom po stablu mogu se umanjiti štete (za veći volumen krošnje potrebno je 5-10 žutih ploča po stablu)
ploče se postavljaju krajem lipnja, prije početka leta muhe
- prihvatljiv u ekološkoj proizvodnji i na okućnicama, kod slabijeg napada

Prag štetnosti

- tretiranje dozvoljenim insekticidom obaviti unutar 10 dana od značajnijeg porasta ulova muha

Slika 3. Orahova muha: kukuljica

Slika 4. Orahova muha: ulov na žutoj ploči